

Biologisk mangfold i Haslemoen skyte- og øvingsfelt Våler kommune, Hedmark

BM-rapport nr 28 - 2002

Dato: 18.11.03

<p>Tittel: BM-rapport nr. 28 (2002) Biologisk mangfold i Haslemoen skyte- og øvingsfelt, Våler kommune, Hedmark fylke.</p>	<p>Emneord: Naturtyper, kartlegging, biologisk mangfold, forvaltning, Haslemoen, skyte- og øvingsfelt</p>
<p>Prosjektansvarlig Prevista: Marit H. Lie Prosjektkonsulent: Arne Heggland Prevista as Postboks 554, 3605 Kongsberg Tlf.: 32 86 55 00, telefax: 32 86 55 01</p>	<p>Dato: 18.11.03</p>
<p>Oppdragsgiver: Forsvarsbygg, Divisjon Rådgivning, Kompetansesenter Miljø- og kulturminnevern Postboks 405 Sentrum, 0103 OSLO Prosjektnummer 2NM 7000807</p>	<p>Oppdragsreferanse: Bjørn Arne Rukke (prosjektleder), Line Stabell Selvaag og Øyvind Andreassen Tlf: 23 09 34 98 / 0510 34 98</p>
<p><i>Sammendrag:</i> Det er utført kartlegging av biologisk mangfold i Haslemoen skyte- og øvingsfelt. Kartleggingen er et ledd i oppfølgingen av <i>Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold</i>, som er Forsvarets bidrag til Stortingsmelding 42 (2000-2001) <i>Biologisk mangfold – sektoransvar og samordning</i>, og Forsvarets handlingsplan for miljøvern <i>Forsvarets miljøvernarbeid</i> (2002). Gjennom kartleggingen er det samlet inn opplysninger om <u>naturtyper</u>, <u>vilt</u>, og <u>rødlistearter</u> (truete og sårbare arter) etter metodikk gitt i håndbøker fra Direktoratet for naturforvaltning. Forsvaret har laget en kravspesifikasjon som gir retningslinjer for hvordan arbeidet skal utføres.</p> <p>I første del av rapporten gis en begrunnelse for arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold med bakgrunn i lovverk og internasjonale forpliktelser. Det gis videre en kortfattet beskrivelse av naturgrunnlag og geografi innenfor undersøkelsesområdet.</p> <p>Sammenstilling av det foreliggende materialet har ført til identifisering av sju naturtypelokaliteter, fem viltområder og to rødlistede arter. Ved den helhetlige sammenveien er tre områder vurdert til verdien A, svært viktige områder for biologisk mangfold, to er vurdert til verdien B, viktige områder for biologisk mangfold og seks områder er vurdert til å være C, lokalt viktig for biologisk mangfold. Det gis forvaltningsråd for hvert enkelt område. Disse må etterleves for å ivareta det biologiske mangfoldet i de sammenveide områdene.</p> <p>Det er laget et kart for hvert av temaene naturtyper, vilt og rødlistede arter samt et <u>sammenveid statuskart</u> for biologisk mangfold. Kartene finnes i denne rapporten i målestokk 1:30 000, som separate blad i målestokk 1:5000 og som digitale kart. Kart som inneholder sårbar informasjon om vilt og rødlistearter er unntatt offentligheten og følger ikke rapporten, men er levert til Forsvarsbygg.</p> <p>Alle opplysninger er lagt inn i databaseverktøyet Natur2000. Digitale kartverk finnes i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA) og Forsvarets militære informasjonssystem (FIS/Basis). Alle UTM-referanser i rapporten er gitt etter kartdatum WGS84.</p>	

Summary in English:

The survey of biological diversity at Haslemoen military area is a part of the following up of the Ministry of Defence on the Sectoral action plan for biological diversity. The action plan is a contribution to white paper no. 42 (2000-2001) *Norwegian biodiversity policy and action plan – cross-sectoral responsibilities and coordination*. The white paper is a political tool presented to the Norwegian parliament (Stortinget). Additionally, the survey is a follow-up of the Ministry of Defence's environmental action plan (Forsvarets miljøvernarbeid (2002)).

The Directorate for Nature Management has produced guidelines for surveys of biodiversity. Based on these guidelines surveys on naturetype localities (important types of ecosystems), wildlife areas and redlisted species have been made. Norwegian Defence Estate Agency has provided the specific guidelines required for the survey.

At Haslemoen military area seven naturetype localities, five wildlife areas and two redlisted species are described and mapped. The maps of redlisted species and wildlife are restricted from publicity. A status map summarizing the different localities and their assumed value for biological diversity has been produced. Three localities are assessed as very important (A), two localities as important (B) and six localities as locally important (C). Advice is given on how to manage and maintain the biodiversity in the localities.

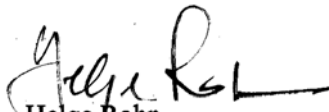
All information has been implemented into the database Natur 2000 and can be generated into digital maps from FIS/EBA and FIS/Basis. All UTM-references are in WGS84 datum.

Forord

Denne rapporten er et ledd i oppfølgingen av *Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold*. Sektorhandlingsplanen utgjør forsvarssektorens bidrag til Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) *Biologisk mangfold – sektoransvar og samordning* (kapittel 5). Hovedhensikten med stortingsmeldingen er å sørge for en bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold i norsk natur ved at det opprettes et nasjonalt kunnskapsbasert forvaltningssystem. I *Forsvarets handlingsplan for miljøvern* (2002) reflekteres de samme målene som sektorhandlingsplanen for biologisk mangfold.

For å følge opp målsetningene i de to handlingsplanene, er totalprosjektet *Oppfølging av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold* igangsatt. I prosjektet skal blant annet naturverdier i alle områder der Forsvaret er hovedbruker kartlegges etter samme metodikk. I rapportene gis det forvaltningsråd for hvordan områder som er spesielt viktige for biologisk mangfold må forvaltes for at naturverdiene der skal opprettholdes. Rådene må etterleves for at Forsvaret i sine ulike aktiviteter skal oppfylle målsetningene satt i de to handlingsplanene nevnt over. Forvaltningsrådene må derfor innarbeides i skytefeltinstrukser, flerbruksplaner og andre dokumenter og verktøy som er styrende for aktivitetene i feltene.

Med dette arbeidet ligger Forsvaret nasjonalt sett i front når det gjelder å kartlegge biologisk mangfold innen egen samfunnssektor. Forsvarsbyggs kompetansesenter for miljø- og kulturminnevern har prosjektledelsen for totalprosjektet, som har en planperiode fra 2001 til og med 2005. Ved henvendelse til kompetansesenteret vil man kunne få oversendt rapporter og kartverk samt utfyllende informasjon om forvaltning av kartlagte områder.

Helge Rohn
Administrerende direktør,
Forsvarsbygg

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	5
2	MATERIALE OG METODER	7
2.1	OMRÅDEBESKRIVELSE	7
2.2	DATAINNSAMLING	8
2.3	NATURTYPER	8
2.4	VILTOMRÅDER	8
2.5	FERSKVANN	9
2.6	MARINE OMRÅDER	9
2.7	RØDLISTEARTER.....	9
2.8	SAMMENVEIDE OMRÅDER – VIKTIGE OMRÅDER FOR BIOLOGISK MANGFOLD.....	10
2.9	RAPPORTERING OG INNLEGGING AV DATA I NATUR2000	11
2.10	KART.....	11
2.11	AKTIVITETER SOM PÅVIRKER DET BIOLOGISKE MANGFOLDET.....	11
3	RESULTATER	13
3.1	NATURTYPER	13
3.2	VILTOMRÅDER	15
3.3	RØDLISTEDE ARTER.....	17
3.4	SAMMENVEIDE OMRÅDER – VIKTIGE OMRÅDER FOR BIOLOGISK MANGFOLD.....	17
4	REFERANSELISTE	22
5	VEDLEGG	23

1 Innledning

Et omfattende antall nasjonale lover og internasjonale avtaler pålegger og forplikter Norge til å ta vare på det biologiske mangfoldet. De viktigste er:

- Naturvernloven av 1970
- Viltloven fra 1981
- Plan- og bygningsloven av 1985
- Washingtonkonvensjonen av 1975 – regulerer handel med ville dyr og planter
- Bernkonvensjonen av 1979 – beskyttelse av truede arter
- Bonnkonvensjonen av 1983 – beskyttelse av trekkende arter
- Konvensjonen om biologisk mangfold av 1992

Norge har forpliktet seg til å utarbeide strategier for bevaring av biologisk mangfold, også lokalt, og alle større grunneiere har fått et spesielt ansvar som forvaltere av egne arealer. For å følge opp Forsvarets mål fra Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) *Biologisk mangfold – sektoransvar og samordning* har Forsvaret utarbeidet et totalprosjekt nr. 2NM 7000807, som består av 7 delprosjekter. Totalprosjektet vil også bidra til å oppfylle mål satt i Forsvarets handlingsplan for miljøvern *Forsvarets miljøvernarbeid* (Forsvarsdepartementet 2002). Delprosjekt nr. 1 *Kartlegging av biologisk mangfold* skal sørge for at alle områder der Forsvaret er hovedbruker, blir kartlagt for biologisk mangfold. Denne rapporten inngår som et ledd i gjennomføringen av delprosjekt 1.

Leveområdene for de enkelte artene bestemmes av klima, topografi, berggrunn, vegetasjon og næringsforhold. Landskapet påvirkes og forandres av mange faktorer, og inngrep gjort av mennesker er i økende grad med på å bestemme denne utviklingen. Ved å kartlegge og forvalte arealene ut fra konkret kunnskap om artenes behov i sine leveområder, kan en sikre å opprettholde en rik og variert sammensatt flora og fauna.

Foruten *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (Direktoratet for naturforvaltning 1999b) har Direktoratet for naturforvaltning (DN) utarbeidet fire håndbøker som beskriver kartlegging og verdisetting av biologisk mangfold:

- Viltkartlegging DN-håndbok 11 (1996, revidert 2000)
- Kartlegging av naturtyper DN-håndbok 13 (1999a)
- Kartlegging av ferskvann DN-håndbok 15 (2000a)
- Kartlegging av marint biologisk mangfold DN-håndbok 19 (2001)

Forsvaret har laget en kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold på Forsvarets områder som i hovedsak bygger på disse håndbøkene (Forsvarsbygg 2002b). Kartleggingen skal samordnes med kartleggingen i kommunene som helhet. I kartleggingen må vanligvis opplysninger fra litteratur, databaser og intervjuer suppleres med feltarbeid. Arbeidet skal skje med innspill fra lokale ressurspersoner, og resultatene må få god tilgjengelighet. Dette vil være en styrke i den daglige bruken og forvaltningen av områdene.

Denne rapporten tar for seg det biologiske mangfoldet i Haslemoen skyte- og øvingsfelt, Våler kommune, Hedmark. Rapporten bygger hovedsakelig på feltarbeid gjort i forbindelse med denne rapportfremstillingen.

2 Materiale og metoder

2.1 Områdebeskrivelse

Haslemoen skyte- og øvingsfelt ligger i sørboreal sone. Gjennomsnittlig årstemperatur er 2-4°C og årsnedbøren ligger på ca. 500 mm i året. Berggrunnen består av bergarter som gneis, granitt, glimmerskifer og amfibolitt (Moen 1998).

Haslemoen skyte- og øvingsfelt domineres av næringsfattig morene og sandjord med furu på bærlyngmark. Store deler av skogen består av ung, tett og ensjiktet furuskog (75% hogstklasse 3 og 4). Bare om lag 8% av skogen kan klassifiseres som hogstmoden eller gammel (hogstklasse 5). Denne eldre skogen er spredt utover eiendommen i mindre bestand. Innenfor det 1960 daa store skyte- og øvingsfeltet finnes også en stor kornåker og en nedlagt flystripe. I sydvest avgrenses skyte- og øvingsfeltet av Glomma og i øst av den lille elva Hasla.

Haslemoen skyte- og øvingsfelt ble først tatt i bruk av tyskerne under krigen. Forsvaret begynte utbygging for øvingsaktivitet på Haslemoen på 50-tallet. Området er gradvis blitt kjøpt opp fra et stort antall grunneiere og eies i dag i sin helhet av Forsvaret. Det har vært brukt som øvingsfelt av Hæren. All militær aktivitet ble nedlagt fra og med sommeren 2003. For tiden leies området ut.

Figur 1. Kart som viser Haslemoen skyte- og øvingsfelts beliggenhet.

2.2 Datainnsamling

Innsamling av opplysninger om biologisk mangfold foregår ved litteratursøk, databasesøk, intervju med lokalkjente og feltarbeid.

Hvordan kartleggingen må legges opp i hvert enkelt tilfelle, er avhengig av den mengde opplysninger som allerede foreligger fra hvert område. Dersom lite er kjent, vil intervju med lokalkjente sammen med studier av kart være en naturlig start på arbeidet.

Kommunens registreringer av biologisk mangfold har blitt sjekket. Det har blitt gjort søk i Botanisk museum sine databaser, og ansatte i Forsvaret med god kjennskap til området har blitt intervjuet. Det fantes få opplysninger om biologisk mangfold i Haslemoen skyte- og øvingsfelt fra før.

2.3 Naturtyper

DN-håndbok 13 *Kartlegging av naturtyper* viser hvordan en skal identifisere og kartlegge naturtyper som er spesielt viktige for biologisk mangfold. Det gis en beskrivelse av 56 naturtyper som skal kartlegges. Naturtypene deles inn i tre kategorier:

Svært viktige som har verdi A

Viktige som har verdi B

Lokalt viktige som har verdi C

Verdien fastsettes ut fra kriterier gitt i håndboka og påvirkes blant annet av om utformingen er velutviklet, av lokalitetens areal, og eventuelle forekomster av rødlistearter. Områder med arter som klassifiseres som *direkte truede*, *sårbare* eller *sjeldne* ifølge nasjonal rødliste (Direktoratet for naturforvaltning 1999b) får automatisk verdi A.

Naturtyperegistreringer ble utført i juni 1999 av Marit H. Lie. Det ble brukt to dager i felt.

2.4 Viltområder

Viltkartlegging foregår etter DN-håndbok 11 *Viltkartlegging* ved at informasjon hentes fra ulike skriftlige kilder og ved intervju med lokalkjente samt eventuelle supplerende feltbefaringer (Direktoratet for naturforvaltning 2000b). Funksjonsområdet for viltet (for eksempel vinterbeiteområder, spillplasser og hekkeområder) sammenstilles på kartet, og på grunnlag av dette avgrenses det *prioriterte viltområder*. Funksjonsområdene gis vekt fra 1 til 5 og ved en skjønnsmessig faglig vurdering av summen av disse vektene gis et viltområde en samlet verdi. Avhengig av disse vektsummene kan de prioriterte viltområdene betegnes *viktige* eller *svært viktige*. Det er også mulig å avgrense områder som *lokalt viktige* dersom områdene, til tross for lav vektsumverdi, vurderes å være viktige på lokal skala.

Vektsumkartene kan bli ganske mosaikkpregete, og det er ofte naturlig å korrigere disse manuelt for å forenkle kartet og lage bedre arronderte og mer sammenhengende viltområder.

Sommeren 2000 utførte Jon Bekken (Naturtjenester) ornitologiske registreringer i Haslemoen skyte- og øvingsfelt.

2.5 Ferskvann

Etter metodikken i DN-håndbok 15 *Kartlegging av ferskvann* er det tre kriterier som kan plassere et område i gruppen *Prioriterte lokaliteter*:

1. Lokaliteter med viktige bestand av ferskvannsorganismer. ”Viktige ferskvannsorganismer” er arter som står på Bernkonvensjonens liste, norsk rødliste eller arter av spesiell nasjonal interesse.
2. Lokaliteter med fiskebestander som ikke er påvirket av utsatt fisk.
3. Lokaliteter med opprinnelig plante- og dyresamfunn; omfatter alle større uregulerte/lite regulerte vannlokaliteter.

Det er ikke foretatt registreringer av ferskvann i Haslemoen skyte- og øvingsfelt i forbindelse med denne rapportfremstillingen, og det finnes heller ingen tidligere registreringer.

2.6 Marine områder

DN-håndbok 19 beskriver hva som skal kartlegges i marine områder. Det deles inn i tre hovedgrupper (Direktoratet for naturforvaltning 2001).

1. Spesielle naturtyper (områder med fysiske eller kjemiske forhold som gjør dem til levested for særegne biologiske samfunn)
2. Nøkkelområder for spesielle arter (levested for østers, kamskjell, sel og sjøfugl)
3. Nøkkelområder for spesielle stammer (bestander av sild, kolmule, hummer og andre særegne stammer)

Haslemoen skyte- og øvingsfelt ligger i innlandet, og det er derfor ikke aktuelt med marine registreringer.

2.7 Rødlisterarter

En rødliste er en oversikt over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er truet av utryddelse eller utsatt for betydelig reduksjon i antall eller utbredelse. Rødlisterartene deles inn i 6 ulike kategorier fra ”utryddet” til ”bør overvåkes”. Gjeldende rødliste er *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge* (Direktoratet for naturforvaltning 1999b).

Naturtypelokaliteter med arter i kategoriene direkte trua (E), sårbar (V) og nasjonalt sjelden (R) bør i følge DN-håndbok 13 verdisettes som A, svært viktige. Lokaliteter med arter i kategoriene hensynskrevende (DC) og bør overvåkes (DM) verdisettes som B, viktige (Direktoratet for naturforvaltning 1999a).

Der rødlisterarter nevnes i det følgende, vil truetkategori stå oppført i kursiv etter navnet.

2.7.1 Truethetskategorier

Utryddet Ex (Extinct)

Arter som er utryddet som reproduserende. Det vil vanligvis omfatte arter som er forsvunnet for mer enn 50 år siden. Ex? angir arter som er forsvunnet for mindre enn 50 år siden.

Direkte truet E (Endangered)

Arter som er direkte truet og som står i fare for å dø ut i nærmeste framtid dersom de negative faktorene fortsetter å virke.

Sårbar V (Vulnerable)

Sårbare arter med sterk tilbakegang, kan gå over i gruppen direkte truet dersom de negative faktorene fortsetter å virke.

Sjelden R (Rare)

Sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er utsatt på grunn av liten bestand eller spredt og sparsom utbredelse.

Hensynskrevende DC (Declining)

Hensynskrevende arter som ikke tilhører E, V eller R, men som på grunn av tilbakegang krever spesielle hensyn og tiltak.

Bør overvåkes DM (Declining, monitoring species)

Kategorien "bør overvåkes" omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. For disse artene er det grunn til å overvåke situasjonen.

2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter, rødlistearter og eventuelt marine forekomster er kartlagt, er grunnlaget tilstede for å avgrense sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold. I likhet med naturtypene deles disse områdene inn i tre kategorier:

Svært viktige som har verdi A

Viktige som har verdi B

Lokalt viktige som har verdi C

I utgangpunktet er alle kategoriene under de ulike datasettene viktige for biologisk mangfold, enten de er i A-, B- eller C-klassen. Det er viktig å ta vare på alle rødlistearter og alle artenes funksjonsområder slik de beskrives i vilthåndboka. Selv om et område har to eller flere B-verdier, adderes de ikke nødvendigvis opp til A-verdi. Grunnen til det er at en og samme art for eksempel kan være registrert både på viltkartet og som rødlisteart. Både ved arrondering av områder og plassering som A-, B- eller C-områder, må det utøves biologisk faglig skjønn. En kommune eller stor grunneier bør likevel kunne justere verdien opp, for eksempel ut fra forekomst av lokalt sjeldne eller spesielle arter. For å ivareta et landskapsøkologisk perspektiv er det også nødvendig å vurdere enkeltlokaliteter i en større sammenheng. Her må momenter som artenes arealkrav og spredningsmuligheter tas i betraktning.

2.9 Rapportering og innlegging av data i Natur2000

Alle registreringer av naturtyper, viltområder og artsobservasjoner er lagt inn i databasen Natur2000 (GND Naturkart AS). Dette gjelder både nye og gamle registreringer. Databasen er bygd opp slik at alle observasjoner må tilordnes en lokalitet. For hver lokalitet er det mulig å legge inn ulike naturtyper, viltobservasjoner, karplante-, sopp-, lav- og moseregistreringer.

2.10 Kart

Kartene finnes i målestokkene 1:30 000 (vedlegg til rapporten) og 1:5000 (separate kartblad oppbevart i Forsvarsbygg) og er laget i Arc View 8. Digitale kartverk finnes i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA) og Forsvarets militære informasjonssystem (FIS/Basis).

Følgende kart er utarbeidet:

- Naturtyper
- Prioriterte viltområder
- Funksjonsområder vilt/ rødlistede arter (ett kart, unntatt offentlighet).
- Statuskart biologisk mangfold. Sammenveide naturverdier.

2.11 Aktiviteter som påvirker det biologiske mangfoldet

Militær trening

Hva slags aktiviteter de militære avdelingene gjennomfører i ulike øvingsområder, vil variere mye. Ved å rådføre seg med brukerne, vil man kunne gi forvaltningsråd som er tilpasset de aktuelle aktivitetene.

All militær trening i Haslemoen skyte- og øvingsfelt opphørte 1. august 2003. Forvaltningsråd i forhold til militære aktiviteter er derfor ikke relevant.

Skogbruk

Avtalen mellom Statskog SF og Forsvarsbygg om forvaltning av Forsvarets skoger legger relativt strenge miljømessige føringer på skogsdriften i Forsvarets skoger (Forsvarsbygg 2002a). I avtalens formålpåraaf heter det at militære og miljømessige hensyn skal prioriteres framfor hensynet til økonomisk resultat. Ifølge avtalens vedlegg E – *Miljøkrav til skogsdrift ved Forsvarets eiendommer* pekes det på at områder som ved kartlegging av biologisk mangfold blir verdiklassifisert som A-, B- og C-områder, skal unntas ordinær skogsdrift. I tillegg peker vedlegget på at Levende skog-standarder med ytterligere skjerpelser bestemt av Forsvaret, skal etterleves i alle områder. Statskog driver skogen på Haslemoen etter nevnte avtale.

Andre aktiviteter

Aktiviteter ut over militær bruk og skogsdrift som det er nødvendig å vurdere i hvert sammenveid område, er listet nedenfor.

- Nedbygging av arealer (bygningssmasse, veier, asfalterte flater mm.) – Tap av habitat, habitatfragmentering
- Drenering/ gjenfylling – Endring av fysisk/kjemiske forhold
- Masseuttak – Terrengslitasje, endring av fysisk/kjemiske forhold
- Beiting - Terrengslitasje
- Gjengroing – Tap av habitat, habitatfragmentering
- Jordbruksdrift - Tap av habitat, habitatfragmentering
- Gjødsling - Forurensning
- Opphør av landbruksdrift - Tap av habitat, habitatfragmentering
- Friluftsliv – Ferdsel og terrengslitasje
- Motorferdsel - Støy

Da den militære aktiviteten legges ned fra 1.august 2003, fokuseres forvaltningsrådene på aktiviteter som følger av omstillingen til sivil bruk. Prosjektansvarlig for omstillingen på Haslemoen, Svein Bakken i Skifte Eiendom, Forsvarsbygg, har bidratt med informasjon om sannsynlig videre aktivitet på Haslemoen. Sannsynlige aktiviteter er motorferdsel (muligens motorsport eller testsenter for biler), forskning på hjortedyr, elgsafari og mikroflyaktiviteter.

3 Resultater

3.1 Naturtyper

Se vedlegg 2 for avgrensning av naturtypelokaliteter.

Lokalitet	1 Spulsåsen til Lauvmyra
Områdenummer i Natur 2000	042610001
Naturtype	Urskog/gammelskog
Naturtypekode	F8
Verdisetting	Lokalt viktig, C
UTM (WGS84)	32V PN 575 293
Høyde (moh)	250
Besøkt dato	sommer 1999
Areal (daa)	450

På toppen av Spulsåsen finner vi sannsynligvis den eneste flersjiktete furuskogen i skyte- og øvingsfeltet. Her er det hovedsakelig lavfuruskog med mye berg i dagen. Noen av furuene begynner å få litt struktur og flater av i toppen, og det finnes noen svært spredte læger og gadd. I skråningen ned mot Lauvmyra er det fremdels mye furu, men det er et betydelig innslag av ung lauvskog og spredt gran. Det er mest bjørk, men også noe or, rogn og osp. Her og der finnes noe gran, og i kanten av myra er det et bestand med ensjiktet, hogstmoden granskog. Området har ikke hva vi kan kalle naturskogskvaliteter, men her finnes likevel skyte- og øvingsfeltets største variasjon i skogtyper. Fordi skogen er stedvis ung og påvirket av skogbruk settes verdien til C, lokalt viktig.

Lokalitet	2 Hasla
Områdenummer i Natur 2000	042610002
Naturtype	Viktige bekkedrag
Naturtypekode	E6
Verdisetting	Viktig, B
UTM (WGS84)	32V PN 592 300
Høyde (moh)	180
Besøkt dato	sommer 1999
Areal (daa)	150

Her finner vi en naturlig meanderende bekk/liten elv (1-1,5 m bred). Kantsonen består av et smalt belte med gråorskog ispedd noe gran helt i kanten av elva (kantsonen er inkludert i biotopen). Der hvor elvas påvirkning på substratet opphører, tar furuskogen med en gang over. Det er lite karplanter i kantsonen, for det meste er det bar og åpen sandjord som går rett over i skogsmark. Grensa til skyte- og øvingsfeltet går i Hasla, og på østsiden av elva er det for det meste dyrka mark. Slike bekker har i stor grad blitt utsatt for inngrep som grøfting, bekkelukking, hogst av kantskog, kanalisering osv. Hasla med sine meandersvinger og intakte kantsone (på vestsida) er derfor et viktig element både i skyte- og øvingsfeltet og i kulturlandskapet utenfor.

Lokalitet 3 Vest for Månelandskapet

Områdenummer i Natur 2000	042610003
Naturtype	Urskog/gammelskog
Naturtypekode	F8
Verdisetting	Lokalt viktig, C
UTM (WGS84)	32V PN 571 278
Høyde (moh)	190
Besøkt dato	sommer 1999
Areal (daa)	13

Rett ved øvingsområdet Månelandskapet ligger et lite område som oversvømmes med jevne mellomrom. Her finnes det ca. 30-40 tørrgraner med en god del insektgnag. Ei av granene hadde også hakkemerker etter hakkespett. Marka er forsumpet og preges av tuedannelse. Det er noe granforyngelse på grasstuene, men ellers noe usikkert hva slags vegetasjon som vil utvikle seg her på sikt. Fordi lokaliteten er liten får den ikke høyere verdi enn C, lokalt viktig.

Lokalitet 4 Bekken langs Glesmyrvegen

Områdenummer i Natur 2000	042610004
Naturtype	Urskog/gammelskog
Naturtypekode	F8
Verdisetting	Lokalt viktig, C
UTM (WGS84)	32V PN 587 299
Høyde (moh)	180
Besøkt dato	sommer 1999
Areal (daa)	9

Lengst øst ved bekken er det et område med eldre gran. Langs med bekken er det en del grasprega sump, og beveren sørger nok for at det oversvømmes en del. Skogen er relativt ensjiktet, men det er stedvis noe glenneforyngelse. Her finnes også en del tørrgran og ca. 20 læger i midlere nedbrytningsstadier. Lokaliteten er liten og tidligere hogstpåvirkning er tydelig. Verdien settes derfor til C, lokalt viktig.

Lokalitet 5 Bjørkeskog nord for Glesmyrvegen

Områdenummer i Natur 2000	042610005
Naturtype	Gammel lauvskog
Naturtypekode	F7
Verdisetting	Lokalt viktig, C
UTM (WGS84)	32V PN 580 301
Høyde (moh)	180
Besøkt dato	sommer 1999
Areal (daa)	52

Innerst ved Lauvmyra er det et område med ung bjørk. Vegetasjonen varierer mellom fattig sumpskog og blåbærskog. Bjørka er ensjiktet og svært tett. Dette er det største sammenhengende området med løvskog i skyte- og øvingsfeltet. Dersom skogen får utvikle seg fritt videre kan dette bli et svært viktig område for bl.a. vedlevende insekter og hakkespetter. Fordi skogen er ung og ensaldret, får området verdi C, lokalt viktig.

Lokalitet 6 Dam nord for flyplassen

Områdenummer i Natur 2000	042610006
Naturtype	Dammer
Naturtypekode	E9
Verdisetting	Lokalt viktig, C
UTM (WGS84)	32V PN 589 282
Høyde (moh)	183
Besøkt dato	sommer 2000
Areal (daa)	6

Nord for flyplassen ligger en dam med en mindre dam som et langstrakt vedheng. Den store dammen har fisk, mens det langstrakte vedhenget trolig er for grunt og bunnfryser om vinteren. I så fall mangler fisk, og dammen er egnet for amfibier. Lokaliteten er ikke nærmere undersøkt i felt. Dammen er ikke spesielt rik og det er heller ikke påvist rødlistede arter. Dammens verdi blir derfor C, lokalt viktig.

Lokalitet 7 Dam øst for leiren

Områdenummer i Natur 2000	042610007
Naturtype	Dammer
Naturtypekode	E9
Verdisetting	Svært viktig, A
UTM (WGS84)	32V PN 573 274
Høyde (moh)	190
Besøkt dato	29.06.1992
Areal (daa)	2

Dette er en liten dam hvor det i 1992 ble registrert liten salamander (*sårbar*) (Våler kommunes viltkart). Tilstedeværelse av denne rødlistearten gjør dammen svært viktig i forhold til biologisk mangfold.

3.2 Viltområder

Se vedlegg 3 for avgrensning av viltområder.

Områdenr. 1 Lauvmyra

Verdisetting	B – viktig område
UTM (WGS84)	32V PN 579 296
Høyde (moh)	180
Besøkt dato	sommer 2000
Areal (daa)	586

Dette er den største myra på Haslemoen. Myra er viktig både som beite- og hekkebiotop for blant annet våtmarksfugl. Det har blitt observert flokker på over 20 traner som beiter samtidig på myra. Vipe hekker på myra. Våren 2000 ble det registrert en spillende orrhane. På grunn av myras størrelse, de store traneflokkene og fordi myra kan tenkes å ha potensiale som leikplass for orrfugl, får myra verdien B, viktig område for vilt.

Områdenr. 2 Langbrumyra

Verdisetting	C – lokalt viktig område
UTM (WGS84)	32V PN 559 283
Høyde (moh)	190
Besøkt dato	sommer 2000
Areal (daa)	241

På Langbrumyra hekker arter som storspove, vipe og heilo. Dette er også en av de større myrene på Haslemoen. I likhet med Lauvmyra er også denne myra en viktig biotop for arter tilknyttet myr og våtmark. Fordi de registrerte artene er ganske trivielle, settes verdien til C, lokalt viktig område.

Områdenr. 3 Øst for Lauvmyra

Verdisetting	A – svært viktig område
UTM (WGS84)	32V PN 587 295
Høyde (moh)	175
Besøkt dato	21.juni 2000
Areal (daa)	200

I dette området hekker musvåk. Den 21. juni 2000 var det to halvstore unger i reiret.

Områdenr. 4 Dam øst for leiren

Verdisetting	A – svært viktig område
UTM (WGS84)	32V PN 573 274
Høyde (moh)	175
Besøkt dato	29.06.1992
Areal (daa)	2

I denne lille dammen er det registrert liten salamander (*sårbar*) (Våler kommunes viltkart). Tilstedeværelse av den rødlistede arten gir området verdien svært viktig for biologisk mangfold.

Områdenr. 5 Mellom Månelandskapet og Tepperveien

Verdisetting	A – svært viktig område
UTM (WGS84)	32V PN 568 279
Høyde (moh)	175
Besøkt dato	19. juni 2000
Areal (daa)	192

Dette er et viktig område for rødlistede arter. For nærmere opplysninger kontakt Forsvarsbygg.

3.3 Rødlistede arter

Gjeldende rødliste for truede arter i Norge er *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (Direktoratet for naturforvaltning 1999b). Det er registrert to rødlistede arter på Haslemoen. Lokalitetene er lagt inn i Natur 2000 og angitt på kart som er unntatt offentligheten. Det er kun en av artene som er omtalt her.

3.3.1 Nasjonalt rødlistede virveldyr

Norsk navn	Latinsk navn	Rødliste-kategori	Kommentar
Liten salamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Sårbar (V)	Registrert 29.06.1992

3.4 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og rødlistearter er kartlagt, er grunnlaget til stede for å avgrense sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold. I likhet med naturtypene deles disse områdene i tre kategorier:

Svært viktige som har verdi A

Viktige som har verdi B

Lokalt viktige C

3.4.1 Generelt om forvaltningsråd

Militær trening: All militær trening i Haslemoen skyte- og øvingsfelt opphørte fra 1. august 2003. Forvaltningsråd i forhold til militære aktiviteter er derfor ikke relevant.

Skogbruk: Statskog driver skogen på Haslemoen etter Forsvarets retningslinjer. Dette innebærer at alle prioriterte områder for biologisk mangfold som ligger innenfor Forsvarets eiendommer skal unntas fra ordinær skogsdrift (Forsvarsbygg 2002a). Det skal gis forslag til hvilke restriksjoner på skogsdriften som må etterleves for å ivareta det biologiske mangfoldet. Dette kan variere fra at et område helt unntas skogsdrift til at et område må skjottes aktivt for å ivareta biologisk mangfold. Det skal blant annet vurderes hvilke hogstformer som ikke skal benyttes og hvilke hensyn som må tas til viltbiotoper.

Andre aktiviteter:

Det er foreløpig ikke avgjort hva som skjer med Haslemoen skyte- og øvingsfelt etter at de militære aktivitetene opphører 1. august 2003. Det er sannsynlig at det vil bli en del endringer i arealbruk og forvaltningsrådene tar derfor høyde for dette. Sannsynlige aktiviteter er blant annet motorferdsel (muligens motorsport eller testsenter for biler), forskning på hjortedyr, elgsafari og mikroflyaktiviteter.

3.4.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

Se vedlegg 4 for avgrensning av sammenveide områder.

Lokalitet	1 Spulsåsen til Lauvmyra
Verdisetting	Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C
Areal (daa)	450

Innenfor dette området finnes både furuskog, lauvskog og noe granskog. Dette er det mest varierte skogområdet innenfor skyte- og øvingsområdet. Fordi skogen likevel er relativt ung og sterkt påvirket av skogbruk gis området kun verdien C, lokalt viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:
Det må ikke drives skogbruk i området.
Kjøring med motoriserte kjøretøy er ikke tillatt.
Det må ikke bygges eller gjøres andre fysiske inngrep i området.
Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet	2 Hasla
Verdisetting	Viktig område for biologisk mangfold, B
Areal (daa)	150

Hasla er et intakt bekkedrag som danner Haslemoen skyte- og øvingsfelts grense mot øst. Hasla er naturlig meandrerende, og grenser delvis til skog og delvis til kulturlandskap. Vannkvalitet og biologisk mangfold i Hasla er ikke undersøkt, men fordi elvas løp fremdeles er naturlig, gis lokaliteten verdien B, viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:
På vestsiden av elva må det opprettholdes en 25 m bred kantsone.
Kjøring med motoriserte kjøretøy i elva eller i kantsona er ikke tillatt.
Det må ikke gjøres fysiske inngrep i eller i nærheten av elva som påvirker elvas løp og vannføring.
Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet	3 Vest for Månelandskapet
Verdisetting	Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C
Areal (daa)	13

Dette er et lite område med sumpmark og mange stående, døde graner. Slike områder er blant annet viktige for mattilgangen til fugl. På grunn av lokalitetens svært begrensede størrelse får den verdien C, lokalt viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:
 Det må ikke drives skogbruk i området. De døde trærne må ikke fjernes.
 Kjøring med motoriserte kjøretøy er ikke tillatt.
 Det må ikke bygges eller gjøres fysiske inngrep i området.
 Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet	4 Bekken langs Glesmyrvegen
Verdisetting	Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C
Areal (daa)	9

I dette området finnes eldre granskog med noe liggende død ved. Langs bekken som går gjennom området er det mindre partier med sumpskog. Biotopen får verdien C fordi den er liten og fordi skogen til tross for noe død ved, er påvirket av tidligere skogbruk.

Forvaltningsråd:
 Det må ikke drives skogbruk i området. De døde trærne må ikke fjernes.
 Kjøring med motoriserte kjøretøy er ikke tillatt.
 Det må ikke bygges eller gjøres fysiske inngrep i området.
 Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet	5 Bjørkeskog nord for Glesmyrvegen
Verdisetting	Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C
Areal (daa)	52

Dette er et bestand med mye ung bjørkeskog. På sikt vil denne skogen kunne bli svært viktig for biologisk mangfold i et område hvor det ellers er mye ensformig furuskog. Lokaliteten har fått verdien C, lokalt viktig for biologisk mangfold, fordi bjørkeskogen er ung.

Forvaltningsråd:
 Det må ikke drives ordinært skogbruk i området. Hvis ønskelig kan 25 % av kubikkmassen tas ut. Eventuelle hogstinngrep må utføres på en slik måte at det øker variasjonen i skogens sjiktning og tetthet.
 Kjøring med motoriserte kjøretøy er kun tillatt på frosset eller snødekt mark.
 Det må ikke bygges eller gjøres fysiske inngrep i området.
 Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet**6 Dam nord for flyplassen****Verdisetting****Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C**

Areal (daa)

6

Dammen er ganske grunn og uten fisk. Det antas at den kan være et potensielt leveområde for blant annet salamandere. Lokaliteten gis verdien C fordi det ikke er gjort registreringer av rødlistede arter.

Forvaltningsråd:

Det må legges til rette for en 50 m bred kantsone rundt dammen. Kantsonas tetthet bør variere slik at det slipper inn en del sollys i dammen.

Kjøring med motoriserte kjøretøy i dammen eller kantsona er ikke tillatt.

Fysiske inngrep som påvirker dammens vannhusholdning må ikke forekomme. Det må ikke settes ut fisk.

Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet**7 Dam øst for leiren****Verdisetting****Svært viktig område for biologisk mangfold, A**

Areal (daa)

2

I denne dammen er det gjort registreringer av liten salamander (*sårbar*). Funn av rødlistede arter i denne kategorien gjør at lokaliteten automatisk får verdien A, svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Det må legges til rette for en 200 m bred kantsone rundt dammen. Kantsonas tetthet bør variere slik at det slipper inn en del sollys i dammen.

Kjøring med motoriserte kjøretøy i dammen eller kantsona er ikke tillatt.

Fysiske inngrep som påvirker dammens vannhusholdning må ikke forekomme. Det må ikke settes ut fisk.

Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet**8 Lauvmyra****Verdisetting****Viktig område for biologisk mangfold, B**

Areal (daa)

586

Dette er den største myra i Haslemoen skyte- og øvingsfelt. Myra er viktig beite- og hekkebiotop for våtmarksfugl. På grunn av disse kvalitetene får den verdien B, viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Det må opprettholdes en 30 m bred kantsone rundt hele myra.

Det må ikke gjøres fysiske inngrep i myra.

Kjøring i myra er kun tillatt på frossen eller godt snødekt mark.

Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet**9 Langbrumyra****Verdisetting**
Areal (daa)**Lokalt viktig område for biologisk mangfold, C**
241

Dette er en av de største myrene innenfor Haslemoen skyte- og øvingsfelt. Myra er et lokalt viktig hekke og beiteområde for våtmarksfugl.

Forvaltningsråd:

Det må opprettholdes en 30 m bred kantsone rundt hele myra.

Det må ikke gjøres fysiske inngrep i myra.

Kjøring i myra er kun tillatt på frossen eller godt snødekt mark.

Det er ikke nødvendig med restriksjoner i forhold til friluftsliv.

Lokalitet**10 Øst for Lauvmyra****Verdisetting**
Areal (daa)**Svært viktig område for biologisk mangfold, A**
200

Dette er hekkelokalitet for musvåk. Betydningen av området som hekkelokalitet gir det verdien svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Innenfor det skraverte området må det ikke hogges (Se kart. Det skraverte området angir omtrentlig grense for hvor buffersona rundt reiret stopper. Ved skogsdrift må grensa i større grad tilpasses de skoglige forholdene).

Det må ikke gjøres fysiske inngrep eller bygges innenfor det skraverte området.

Ferdsel innenfor området må ikke forekomme i perioden 1. mars til 1. juni. Dette inkluderer mikrofly.

Lokalitet**11 Mellom Månelandskapet og Tepperveien****Verdisetting**
Areal (daa)**Svært viktig område for biologisk mangfold, A**
192

Dette er et viktig område for rødlistede arter. For forvaltningsråd kontakt Forsvarsbygg.

4 Referanseliste

Direktoratet for naturforvaltning (1999a). Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. Håndbok 13-1999. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning (1999b). Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning (2000a). Kartlegging av ferskvannlokaliteter. Håndbok 15-2000. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning (2000b). Viltkartlegging. Håndbok 11-rev. 2000. Direktoratet for naturforvaltning.

Direktoratet for naturforvaltning (2001). Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN Håndbok 19-2001. Direktoratet for naturforvaltning

Forsvarsbygg (2002a). Avtale om forvaltning av skog, vilt og fisk på Forsvarets eiendommer. Forsvarsbygg, Kompetansesenter for miljø.

Forsvarsbygg (2002b). Kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets Områder. Forsvarsbygg, Divisjon rådgivning, Kompetansesenter miljø- og kulturminnevern.

Forsvarsdepartementet (2002). Handlingsplan. Forsvarets miljøvernarbeid.

Forsvarsdepartementet, Presse- og informasjonsseksjonen.

Moen A. (1998). Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss

5 Vedlegg

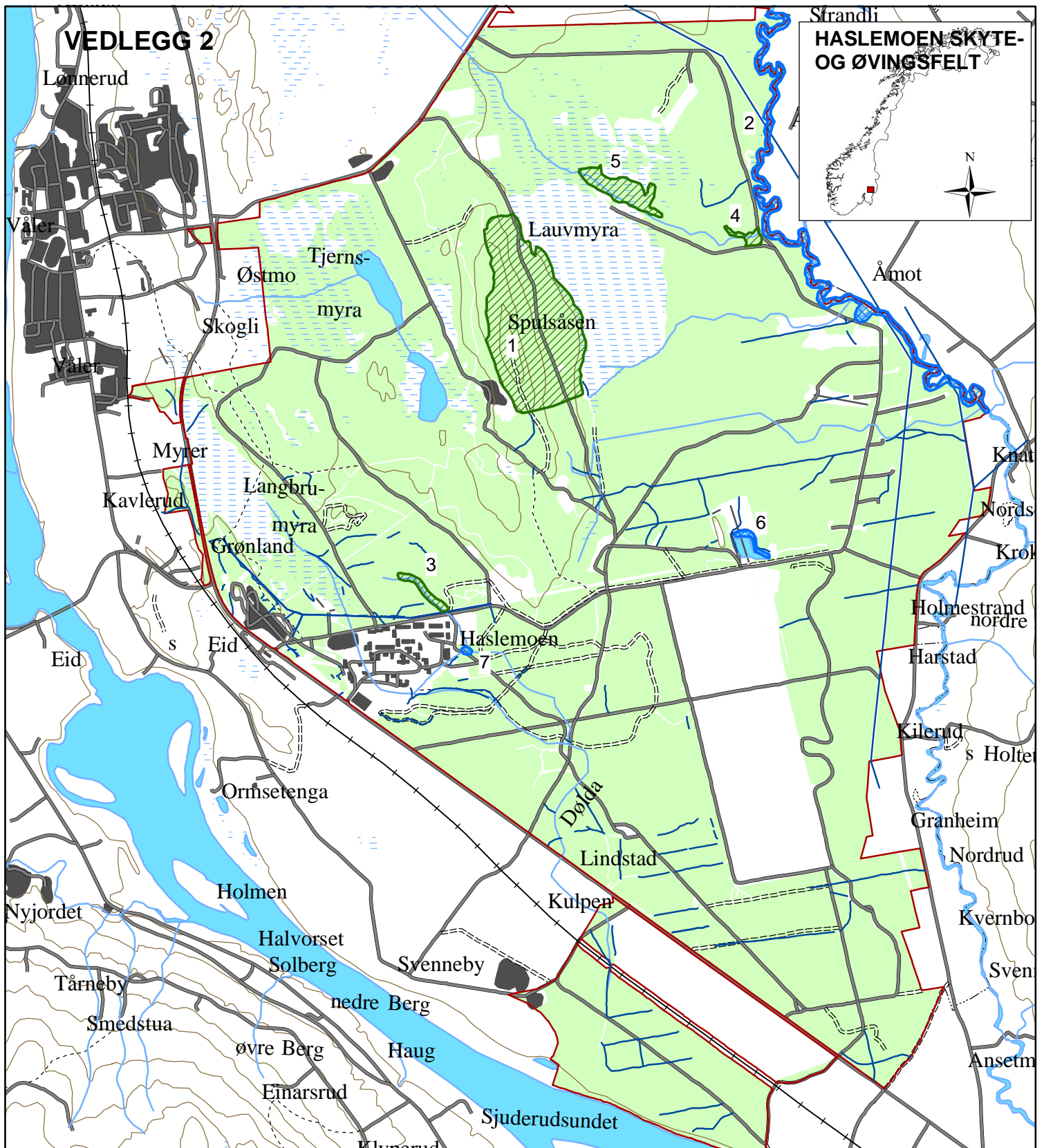
VEDLEGG 1

Tabell 1. Tabellen viser oversikt over forvaltningsråd for de enkelte forvaltningsområder. Se kap. 3.4.2 ”Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd” foran i rapporten for mer utfyllende råd.

	Skogbruk	Kjøring med motoriserte kjøretøy	Friluftsliv	Fysiske inngrep
1 Spulsåsen til Lauvmyra	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Tillatt.	Ikke tillatt.
2 Hasla	Kantsone 25 m	Ikke tillatt	Tillatt.	Ikke tillatt.
3 Vest for Månelandskapet	Ikke tillatt.*	Ikke tillatt	Tillatt.*	Ikke tillatt.
4 Bekken langs Glesmyrvegen	Ikke tillatt.*	Ikke tillatt	Tillatt.*	Ikke tillatt.
5 Bjørkeskogen nord for Glesmyrvegen	Ikke over 25% uttak av kubikkmassen. Fremme variasjon i sjiktning og tetthet.	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
6 Dam nord for flyplassen	50 m kantsone.	Ikke tillatt.	Tillatt.	Ikke tillatt, inkl utsetting av fisk.
7 Dam øst for leiren	200 m kantsone	Ikke tillatt.	Tillatt.	Ikke tillatt, inkl utsetting av fisk.
8 Lauvmyra	30 m kantsone	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
9 Langbrumyra	30 m kantsone	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
10 Øst for Lauvmyra	Ikke tillatt	Ikke tillatt i perioden 1.mars til 1.juni.	Ikke tillatt i perioden 1.mars til 1.juni. Inkl.mikrofly.	Ikke tillatt.
11. Mellom Månelandskapet og Tepperveien	For nærmere informasjon om forvaltningsråd, ta kontakt med Forsvarsbygg.			

* Døde trær må ikke fjernes.

VEDLEGG 2

HASLEMOEN SKYTE- OG ØVINGSFELT
 Biologisk mangfold
Naturtyper
 Registreringer med lokalitetsnummer som henviser til databasen Natur20000 og BM-rapport nr. 28 - 2002, hvor supplerende informasjon finnes.
 Målestokk 1 : 30 000

Naturtyper

- Ferskvann/ våtmark
- Skog

LOK.NR	NATURTYPE	VERDI
1	Urskog/gammelskog	C
2	Viktige bekkedrag	B
3	Urskog/gammelskog	C
4	Urskog/gammelskog	C
5	Gammel lauvskog	C
6	Dammer	C
7	Dammer	A

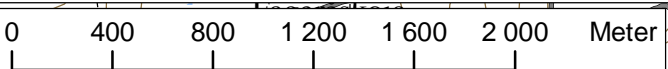
Tegnforklaring kart

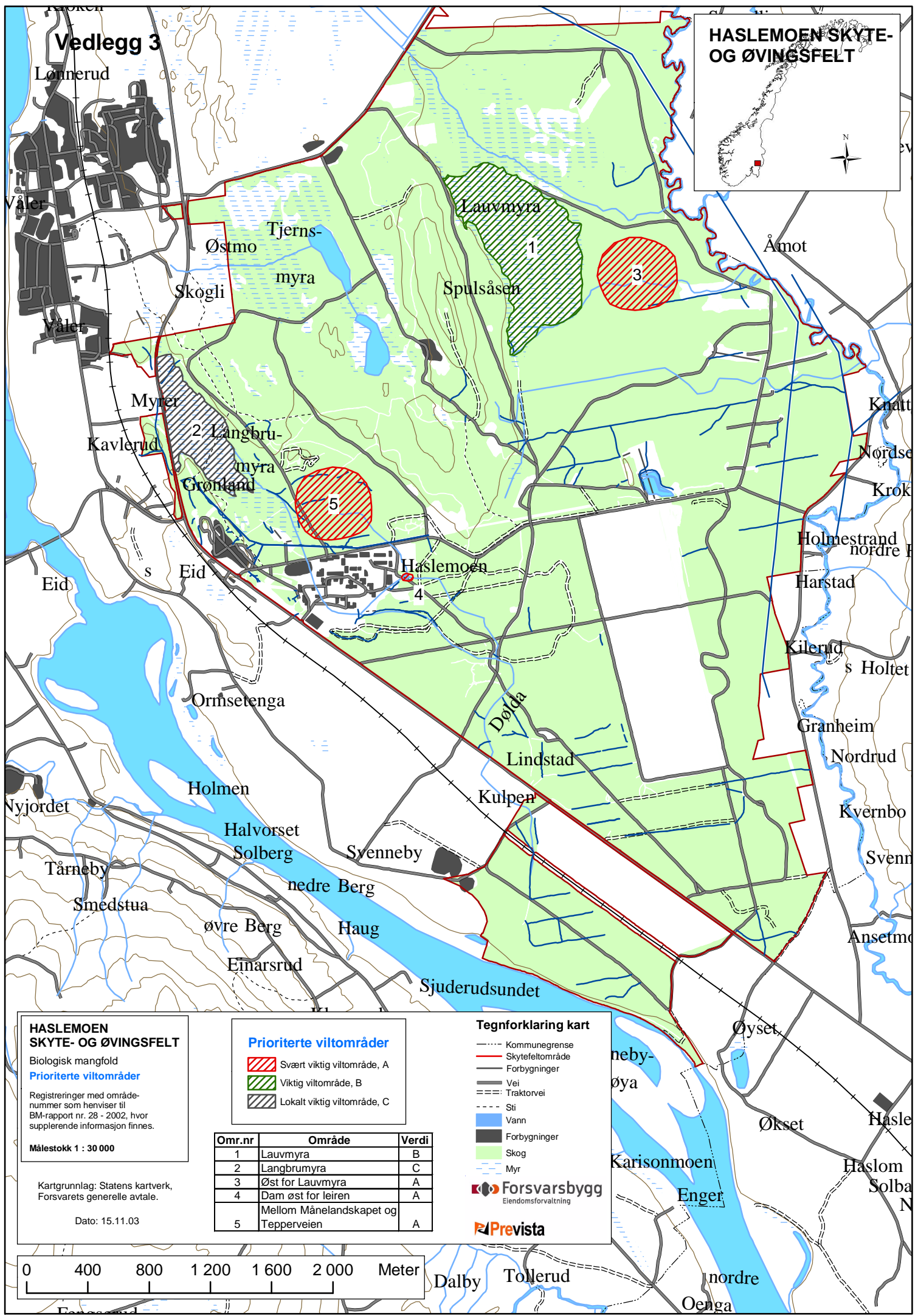
- Kommunegrense
- Skytefeltområde
- Forbygninger
- Vei
- Traktorvei
- Sti
- Vann
- Forbygninger
- Skog
- Myr

Forsvarsbygg
 Eiendomsforvaltning

Prevista

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Forsvarets generelle avtale.
 Dato: 15.11.03

HASLEMOEN SKYTE- OG ØVINGSFELT
 Biologisk mangfold
Prioriterte viltområder
 Registreringer med område-nummer som henviser til BM-rapport nr. 28 - 2002, hvor supplerende informasjon finnes.
 Målestokk 1 : 30 000

Prioriterte viltområder

- Svært viktig viltområde, A
- Viktig viltområde, B
- Lokalt viktig viltområde, C

Omr.nr	Område	Verdi
1	Lauvmyra	B
2	Langbrumyra	C
3	Øst for Lauvmyra	A
4	Dam øst for leiren	A
5	Mellom Månelandskapet og Tepperveien	A

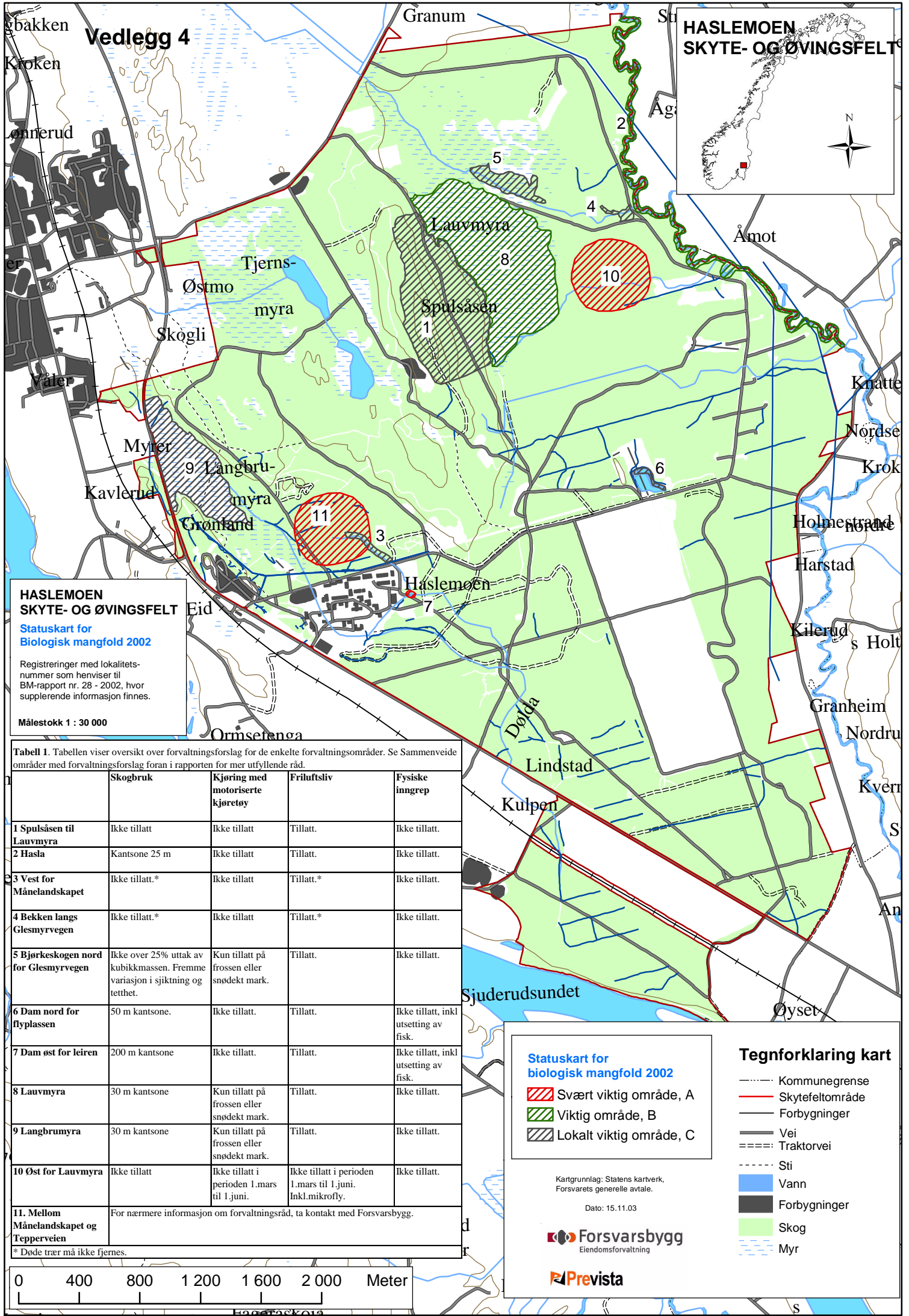
Tegnforklaring kart

- Kommunegrense
- Skytefeltområde
- Forbygninger
- Vei
- Traktorvei
- Sti
- Vann
- Forbygninger
- Skog
- Myr
- Forsvarsbygg
Eiendomsforvaltning
- P **Prevista**

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Forsvarets generelle avtale.
 Dato: 15.11.03

Vedlegg 4

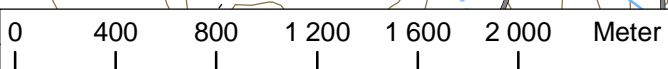

HASLEMOEN SKYTE- OG ØVINGSFELT
Statuskart for Biologisk mangfold 2002
 Registreringer med lokalitetsnummer som henviser til BM-rapport nr. 28 - 2002, hvor supplerende informasjon finnes.
 Målestokk 1 : 30 000

Tabell 1. Tabellen viser oversikt over forvaltningsforslag for de enkelte forvaltningsområder. Se Sammenveide områder med forvaltningsforslag foran i rapporten for mer utfyllende råd.

	Skogbruk	Kjøring med motoriserte kjøretøy	Friluftsliv	Fysiske inngrep
1 Spulsåsen til Lauvmyra	Ikke tillatt	Ikke tillatt	Tillatt.	Ikke tillatt.
2 Hasla	Kantsone 25 m	Ikke tillatt	Tillatt.	Ikke tillatt.
3 Vest for Månelandskapet	Ikke tillatt.*	Ikke tillatt	Tillatt.*	Ikke tillatt.
4 Bekken langs Glesmyrvegen	Ikke tillatt.*	Ikke tillatt	Tillatt.*	Ikke tillatt.
5 Bjørkeskogen nord for Glesmyrvegen	Ikke over 25% uttak av kubikkmassen. Fremme variasjon i sjiktning og tetthet.	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
6 Dam nord for flyplassen	50 m kantsone.	Ikke tillatt.	Tillatt.	Ikke tillatt, inkl utsetting av fisk.
7 Dam øst for leiren	200 m kantsone	Ikke tillatt.	Tillatt.	Ikke tillatt, inkl utsetting av fisk.
8 Lauvmyra	30 m kantsone	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
9 Langbrumyra	30 m kantsone	Kun tillatt på frossen eller snødekt mark.	Tillatt.	Ikke tillatt.
10 Øst for Lauvmyra	Ikke tillatt	Ikke tillatt i perioden 1.mars til 1.juni.	Ikke tillatt i perioden 1.mars til 1.juni. Inkl.mikrofly.	Ikke tillatt.
11. Mellom Månelandskapet og Tepperveien	For nærmere informasjon om forvaltningsråd, ta kontakt med Forsvarsbygg.			

* Døde trær må ikke fjernes.

Statuskart for biologisk mangfold 2002

- Svært viktig område, A
- Viktig område, B
- Lokalt viktig område, C

Tegnforklaring kart

- Kommuneogrensne
- Skytefeltområde
- Forbygninger
- Vei
- Traktorvei
- Sti
- Vann
- Forbygninger
- Skog
- Myr

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Forsvarets generelle avtale.
 Dato: 15.11.03

Forsvarsbygg
 Eiendomsforvaltning

Prevista